

F. t. l. vedr. adoptionsloven.

på børnepsykiatrisk afdeling, anbragt i behandlingshjem eller konsulteret rådgivningscentre m.v. i et omfang, der overstiger, hvad der er gældende for alle andre børn i disse aldersgrupper.«

Det er en fejlslutning at tro, at adoptivbørn fra udlandet vil give de samme problemer, som er opstået i forbindelse med gæstearbejdere. Den eneste forskel mellem et dansk biologisk barn og et udenlandsk adoptivbarn vil være udseendet, da børnene jo bibringes dansk kultur og sprog.

Antallet af udenlandske adoptivbørn bortadoperet gennem mødrehjælpen ved anonyme adoptioner i 1973-74 og 1974-75 var henholdsvis 467 og 497. I 1976 var tallet for alle bevilgende myndigheder 403. Dvs. mindre end 1 pct. af en dansk fødselsårgang.

Ventelisteproblematikken

Sigtet med de generelle krav er, at de ikke i væsentlig grad hindrer velegnede forældre i at adoptere, samt at de sikrer en rimelig overensstemmelse mellem adoptivforældre og forældre med egne biologiske børn. Samtidig skal de generelle krav sammen med forundersøgelsen sikre adoptivbarnet velegnede adoptivforældre. De den 1. november 1976 indførte regler opfylder som anført tidligere ikke den målsætning. Dette er derimod tilfældet med den foreslåede ændring af lov om adoption.

For udenlandske børns vedkommende (80 pct. af adoptionerne) ses, at de foreslåede regler stort set svarer til de før den 1. november 1976 gældende, blot med den ændring, at kvinden er blevet ligestillet med manden i aldersmæssig henseende. Erfaringerne hos adoptivforældrene fra perioden 1971-1. november 1976 bekræfter, at disse regler i ringe omfang udelukker velkvalificerede adoptivforældre.

Hovedbegrundelsen for de generelle regler ved adoption af danske børn har været ønsket om at reducere ventelisten. De sidste 5 år er kun ca. 100 (20 pct. af det samlede antal adoptioner) danske børn om året frigivet til adoption (i 1976: 92 danske børn). Dette skyldes først og fremmest øget anvendelse og en større sikkerhed af svangerskabsforebyggende midler, specielt p-pillen. Ventelisten har længe været meget stor og skulle nu være ca. 1.900, altså et forhold på 1:19. Skal danske børn således adopteres efter venteliste, vil ventetiden være ca. 19 år. Hverken de nye skærpede generelle krav eller den her foreslåede lempelse gennem en lovændring ændrer nævneværdigt på dette misforhold. Dette problem kan ikke løses ved hjælp af

ændringer i de generelle krav, medmindre disse antager endnu mere groteske former. Der må findes andre løsninger. Adoptionsudvalget skulle bl. a. arbejde med dette problem nu. Sverige har i øvrigt lignende problemer og har udarbejdet løsninger herpå, som ikke anvender ændringer af de generelle regler som redskab.

Situationen for udenlandske børn vil ved indførelse af den her foreslåede lovændring svare til tiden før den 1. november 1976, hvor forholdet mellem antallet af adoptioner og ventelisten var ca. 1:1, dvs. en gennemsnitlig ventetid på ca. 1 år. Skulle der endelig opstå lignende problemer som ved adoption af danske børn, kunne lignende løsninger anvendes her.

Adoptionsnævnets funktion og sammensætning

Det er et alment ønske at adskille den udløvende og dømmende funktion i forvaltningen. Dette princip er tilgodeset i ændringsforslaget i modsætning til den gældende ordning, hvor adoptionsnævnet både giver retningslinjer for behandling af adoptionsager og er øverste ankeinstans. I Sverige findes en lignende adskillelse, idet socialministeriet udarbejder retningslinjer, medens afslag på godkendelse som adoptant kan ankes til domstolene. En lignende adskillelse er grundlaget for dannelsen af den sociale ankestyrelse.

Ankesager om godkendelse som adoptant behandles bedst i et specielt ankenævn. Dette ankenævn bør i lighed med den sociale ankestyrelse både bestå af personer med specialkendskab til adoptionsområdet og af lægfolk. Det er et alment princip at give lægfolk en indflydelse.

I lovforslaget henlægges den tilsynsførende funktion til justitsministeriet og justitsministeren. Det svarer til forholdene før lov nr. 137 om ændring af adoptionsloven af 24. marts 1976.

Udgifter for det offentlige

Udgifterne for det offentlige til forundersøgelse m.v. skønnes efter indførelse af lovforslaget at være af samme størrelsesorden som før den 1. november 1976. De generelle krav er jo stort set identiske med de før den 1. november gældende for udenlandske børn, der udgør 80 pct. af adoptionerne.

Udgifterne skal desuden ses i sammenhæng med udgifterne til svangreundersøgelser, fødsler og steriliseringsundersøgelser. Beregnet pr. barn vil udgifterne ved adoption være langt mindre.